

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2024 M. VEIKLOS PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau tekste – Biuras) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos iš savivaldybės biudžeto iš dalies išlaikoma savivaldybės biudžetinė visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga, įgyvendinanti valstybės ar savivaldybės funkcijas. 2024-ųjų metų Biuro veiklos planas nustato tikslus, uždavinius, priemonių įgyvendinimo planą, vertinimo kriterijus, finansavimo šaltinius planui įgyvendinti ir planuojamus rezultatus.

2. Metinis veiklos planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktais Valstybinių (Valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2024 m. veiklos prioritetais, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro (dabar – Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centras) parengtu „Visuomenės sveikatos stiprinimo vadovu savivaldybėse“, Telšių rajono savivaldybės 2024-2026 metų strateginiu plėtros planu, Telšių rajono savivaldybės 2022 m. visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatais bei tęsiant Biuro pradėtas vykdyti veiklas.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2024-ųjų metų veiklos plano **tikslas** – rūpintis Telšių rajono savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Uždaviniai:

1. Organizuoti visuomenės sveikatos priežiūrą Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose (toliau – Mokykla):
 - 1.1. vykdyti mokinių sveikatos būklės stebėseną;
 - 1.2. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius;
 - 1.3. vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją Mokykloje;
 - 1.4. Organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigoje.

2. Stiprinti Telšių rajono suaugusių gyventojų visuomenės sveikatą, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius ir organizuojant sveikatos stiprinimo veiklą, teikiant informaciją konsultacijų, mokymų metu bei pasitelkiant socialinius tinklus, regioninę spaudą, padalomąją informacinę medžiagą.

Visuomenės sveikatos stiprinimas atliekamas šiose poveikio srityse:

- 2.1. psichikos sveikatos stiprinimas;
 - 2.2. žalingų įpročių – rūkymo, alkoholio, narkotikų prevencija;
 - 2.3. sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;
 - 2.4. fizinio aktyvumo skatinimas;
 - 2.5. širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencija;
 - 2.6. traumų ir sužalojimų prevencija;
 - 2.7. užkrečiamųjų ligų, tuberkuliozės prevencija;
 - 2.8. lėtinių neinfekcinių ligų prevencija;
 - 2.9. sveikos aplinkos kūrimas.
3. Didinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kompetenciją sveikatos stiprinimo klausimais.
 4. Vykdyti Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą).

III. SITUACIJOS ANALIZĖ

1. 2023 metų pradžioje Telšių rajone gyveno 39 141 gyventojas, t. y. 395 gyventojais mažiau nei 2022 m. Neigiamus gyventojų skaičiaus pokyčius galima sieti su neigiamu migracijos saldo, neigiamu natūraliu gyventojų prieaugiu.
2. Gimusiųjų skaičius, 1 000 gyventojų, kasmet mažėja: 2018 m. – 8,5, 2019 m. - 9,0, 2020 m. - 8,3, 2021 m. – 7,5, 2022 m. – 6,4.
3. Telšių rajono savivaldybėje 2022 m. buvo registruota 701 mirtis, iš jų 359 moterys ir 342 vyrai. Telšių rajono savivaldybėje 2022 m. daugiausia mirčių atvejų buvo užregistruota dėl kraujotakos sistemos ligų (375 mirties atvejai), dėl išeminės širdies ligų (265 mirties atvejai) ir dėl piktybinių navikų (124 mirties atvejai).
4. Nuolatinių gyventojų amžiaus struktūra 2023 metų pradžioje buvo: iki 14 m. 13,7 proc., 15-64 m – 64,2 proc., 65 ir vyresni – 22,1 proc.
5. 2022 m. Telšių rajone didžiausias sergamumas buvo kraujotakos sistemos (356,47 atv./1 000 gyv.), kvėpavimo sistemos (337,81 atv./1 000 gyv.), virškinimo sistemos (319,38 atv./ 1 000 gyv.), jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto (289,11 atv./1 000 gyv.), endokrininės sistemos (263,84 atv./1 000 gyv.), lytinės ir šlapimo sistemos (219,28 atv./ 1 00 gyv.), nervų sistemos (197,58 atv./ 1 000 gyv.), psichikos ir elgesio sistemos (181,45 atv./1 000 gyv.) sutrikimai. Visi šie, išskyrus kvėpavimo sistemos sutrikimus, rodikliai buvo aukštesni už Lietuvos vidurkius.

Augo sergamumas II tipo cukriniu diabetu (Telšių r. – 53,74/1 000 gyv., Lietuvos – 54,63/1 000 gyv.), bet buvo žemesnis už šalies vidurkį. Nors sergamumas tuberkulioze mažėjo, tačiau išliko aukštesnis už šalies vidurkį. Taip pat didesni rodikliai yra asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais (Telšių r. – 99,7/10 000 gyv., Lietuvos – 68,1/10 000 gyv.).

6. Iš viso per 2024 m. maudymosi sezoną Telšių rajono savivaldybės paplūdimiuose numatoma atlikti 41 mikrobiologinį ir 28 parazitologiniai tyrimai.

IV. PLANO VYKDYMO FINANSAVIMO ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos lėšos (valstybės deleguotoms funkcijoms atlikti);
2. Telšių rajono savivaldybės biudžeto lėšos;
3. Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos;
4. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos (laimėjus Regioninės plėtros projektą);
5. Pajamos už teikiamas mokamas paslaugas.

V. PLANO VERTINIMO KRITERIJAI

1. Mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos būklės pokyčiai;
2. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose;
3. Suteiktų visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugų skaičius suaugusiems Telšių rajono savivaldybės gyventojams;
4. Surinktų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius.

VI. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

1. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Vykdyti sveikatos mokymus, skleisti ir propaguoti informaciją apie sveiką gyvenseną, skatinti įvairių gyventojų grupių atsakomybę už savo sveikatą, formuoti nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą bei kitas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose numatytas priemones, susijusias su sveikatos stiprinimu, teikti informaciją gyventojams apie sveikatinimo priemones ir renginius.

Bendruomenės sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos programų rengimas, visuomenės sveikatos stiprinimo ir ugdymo priemonių planavimas bei įgyvendinimas savivaldybės teritorijoje, bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei socialinių partnerių įtraukimas, vykdančių sveikatinimo veiklą.

Svarbiausios veiklos kryptys:

- Sveikos gyvensenos propagavimas – fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos skatinimas, žalingų įpročių prevencija;
- Visuomenės psichikos sveikatos stiprinimas ir sutrikimų profilaktika;
- Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija;
- Širdies ir kraujagyslių ligų profilaktika;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktika;
- Neinfekcinių ligų profilaktika;
- Projekto „Socialinis receptas“ įgyvendinimas.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2024 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
1. Visuomenės Sveikatos programų, susijusių su psichikos sveikata, įgyvendinimas		
Priklausomybių konsultanto paslaugų teikimo organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apsilankymų pas priklausomybių konsultantą skaičius 2. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius 3. Viešinti priklausomybių konsultanto veiklą savivaldybės gyventojams: įstaigose, įmonėse, spaudoje, socialiniuose tinkluose, viešuose vietose ir kt. 	<p>367 apsilankymų</p> <p>220 asmenų</p> <p>Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 50</p>
Mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, kuriose įgyvendinti mokymai, skaičius 2. Mokyklų darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, skaičius 	<p>2 mokyklos</p> <p>50 darbuotojų</p>
Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas Telšių rajono gyventojams	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių šiuose mokymuose, skaičius 2. Informacinės medžiagos savižudybių prevencijos ir emocinės paramos temomis parengimas ir viešinimas Telšių rajono gyventojams 	<p>155 asmenys</p> <p>1 informacinis leidinys</p>
Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo organizavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suteiktų individualių ir grupinių konsultacijų trukmė (val.) 2. Psichikos sveikatos stiprinimo veiklų viešinimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje, autobusų laukimo stotelėse, įmonėse/įstaigose 	<p>1643 val.</p> <p>Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 20</p>
Psichinės sveikatos gerinimas Telšių rajono gyventojams	Organizuoti renginius, skirtus Europos psichikos sveikatos savaitei	5 renginiai
1.2. Visuomenės sveikatos programos „Sveikos gyvensenos		

<p>įgūdžių formavimas“ įgyvendinimas</p>		
<p>Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių sveikos mitybos skatinimo užsiėmimuose, skaičius 2. Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu, skaičius 3. Maisto produktų sudėties gerinimo (cukrų, sočiųjų riebalų ir druskos kiekio mažinimo bei skaidulinių medžiagų kiekio didinimo) skatinimas. Savivaldybės teritorijoje veikiančių įmonių gaminamų maisto produktų sudėties stebėseną 4. Socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje teikti naudingą informaciją apie sveikatai palankią mitybą, „Rakto skylute“ pažymėtus produktus, sveikos mitybos svarbą 5. Suorganizuoti renginį, skirtą Europos sveikos mitybos dienai 	<p>260 asmenų</p> <p>1 naujas produktas</p> <p>1 kartą metuose</p> <p>Viešinimo - informavimo veiksmų skaičius – 30</p> <p>1 renginys</p>
<p>Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas bendruomenėse</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių traumų ir sužalojimų prevencijos užsiėmimuose, skaičius 2. Vykdyti privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus 3. Socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje teikti naudingą informaciją nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos tema 4. Socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje bei dalinant padalomąją informacinę medžiagą, teikti naudingą informaciją nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos tema vyresnio amžiaus asmenims (65+ metų amžiaus) 5. Organizuoti akciją „Saugus vasaros poilsis prie vandens telkinių“ (Germanto, Lūksto ežerų paplūdimiuose) 6. Pravesti pirmos pagalbos mokymus vaikų vasaros stovyklų vadovams 	<p>440 asmenų</p> <p>200 asmenų</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 22</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 5</p> <p>3 renginiai</p> <p>Pagal poreikį</p>
<p>Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų (18 – 64 metų amžiaus) dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius 	<p>3510 asmenų</p> <p>200 asmenų</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Sveiko senėjimo skatinimas. Vyresnio amžiaus (65 metų ir daugiau) asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose – mankštose baseine, kurios vyksta pagal numatytą programą – „Įvairios mišraus intensyvumo pratybos įveikiant pasipriešinimą“, skaičius 3. Sveiko senėjimo skatinimas. Vyresnio amžiaus (65 metų ir daugiau) asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose – mankštose, kurios vyksta pagal numatytą programą – „Mobilumo ir pusiauvyros pratybos“, skaičius 4. Skatinti Telšių rajono gyventojus aktyviai naudotis įrengtomis sporto aikštelėmis 5. Organizuoti renginį, skirtą Judėjimo sveikatos labui dienai 6. Platinti informaciją apie fizinio aktyvumo naudą sveikatai. Viešinti biuro organizuojamus fizinio aktyvumo renginius 	<p>500 asmenų</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 5</p> <p>1 renginys</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius - 45</p>
<p>Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asmenų, dalyvavusių Sveikatos stiprinimo programoje, skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto profilaktikai, skaičius 2. Aktyviai bendradarbiauti su Telšių ASPĮ 3. Informacijos apie širdies ir kraujagyslių ligas ir cukrinį diabetą, jų prevenciją rengimas ir platinimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje ir užsiėmimų metu 4. Organizuoti renginius arba platinti informaciją, susijusią su Europos širdies nepakankamumo diena, Pasauline hipertenzijos diena, Pasauline širdies diena 	<p>240 asmenų</p> <p>3 susitikimai su ASPĮ vadovais, atsakingais asmenimis</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 15</p> <p>1 renginys,</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius 3</p>

<p>Žalingų įpročių prevencija</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialiniuose tinkluose bei vietinėje spaudoje platinti informaciją apie žalingų įpročių prevenciją 2. Dalyvavimas akcijose „Gimiau nerūkantis“, „Obuolys vietoj cigaretės“ ir kt. 3. Vykdyti privalomuosius alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymus 4. Konkursas „Pūsk burbulus, ne dūmus“ 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 10</p> <p>Paskelbus akciją</p> <p>Pagal besikreipiančiųjų poreikį</p> <p>1 konkursas</p>
<p>1.3. Dalyvavimas užkrečiamųjų ir infekcinių ligų paplitimo prevencijos programoje</p>		
<p>Užkrečiamųjų ligų prevencijos ir supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalintis informacija apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje. 2. Įstaigose/organizacijose, Telšių rajono bendruomenėse vesti užsiėmimus užkrečiamųjų ligų prevencijos, asmens higienos temomis 3. Skleisti informaciją socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje tuberkuliozės profilaktikos tema 4. Dalintis informacija socialiniuose tinkluose, miesto bendruomenės susibūrimo vietose skiepų nuo užkrečiamųjų ligų tema 5. Organizuoti protų kautynes AIDS dienos paminėjimo ir kitų užkrečiamųjų ligų tema 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 7</p> <p>70 asmenų</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 5</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 7</p> <p>1 renginys</p>
<p>1.4. Lėtinių neinfekcinių ligų prevencija</p>		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vykdyti tikslinės populiacijos onkologinių ligų profilaktiką, skatinant Telšių rajono gyventojus aktyviai dalyvauti nemokamose prevencinėse programose 2. Su sveikata susijusių pasaulinių ir tarptautinių dienų minėjimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje 3. Teikti informaciją apie POLA (Pagalbos onkologiniams 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 5</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 5</p>

	ligoniams asociacija), POLA kortelių išsigijimą bei jų naudą, bei platinti POLA leidinius	Kitos paslaugos (platinimas, konsultavimas) – pagal poreikį
1.5. Visuomenės sveikatos biuro vykdoma viešinimo veikla		
Visuomenės sveikatos stiprinimo viešinimo veikla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje viešinti biuro vykdomą veiklą ir informacinę medžiagą 2. Autobusų stotelėse viešinti svarbiausią ir aktualiausią informaciją apie biuro vykdomas veiklas 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 560</p> <p>Pagal poreikį</p>
1.6. Įmonių/įstaigų ir organizacijų sveikatinimo renginiai	1. Organizuoti kaimo bendruomenių konkursą „Sveikiausia bendruomenė“	1 konkursas
1.7. Senatvės pensijos amžiaus sulaukusių asmenų psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos gerinimas	Dalyvavimas projekte „Socialinis receptas“	180 asmenų
1.8. Visuomenės sveikatos biuro darbuotojų kvalifikacijos kėlimas		
Visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimas	Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių biure ir kėlusią kvalifikaciją skaičius	4 visuomenės sveikatos specialistai
1.9. Bendradarbiavimo tarp institucijų ir savanoriavimo veiklų skatinimas		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naujų bendradarbiavimo galimybių paieška ir stiprinimas, sudarant naujas bendradarbiavimo sutartis, vykdant sveikatos stiprinimo veiklas arba atnaujinant jau sudarytas sutartis, įtraukiant papildomas veiklas ir pan. 2. Savanoriavimo skatinimas, naujai pritraukiant savanorius asmenis veikloms, savanorių pasitelkimas, vykdant įvairias veiklas, organizuojant renginius. 	

2. VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ PLANAS

Visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą) – sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės stebėjimas, duomenų apie sveikatą veikiančius rizikos veiksnius rinkimas, kaupimas, susisteminimas, analizė ir vertinimas. Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) duomenys teikiami visuomenei ir atitinkamoms institucijoms.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2024 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Vandens monitoringas:	Telšių rajono maudyklų vandens mikrobiologiniai ir paplūdimio smėlio parazitologiniai tyrimai	Planuojama atlikti 41 mikrobiologinius tyrimus ir 28 parazitologinius tyrimus, informacijos viešinimas vietinėje spaudoje, biuro tinklapyje.
Savivaldybės stebėsenos ataskaita:	Parengti stebėsenos ataskaitą, pagal visuomenės sveikatos informacinę sistemą	Ataskaitos pristatymas rajono tarybai, viešinimas biuro tinklapyje.
Vaikų gyvenimo tyrimas 2024 m.	Dalyvauti Higienos instituto inicijuotame tyrime. Imtis: 5-7-9 klasių moksleiviai	5-tokų 219 7-tokų 210 9-tokų 209

4. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Tikslas – vykdyti sveikatos priežiūrą mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, padėti mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojant ir įgyvendinant priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika.

Uždaviniai:

- Užtikrinti sveikatos priežiūros kokybę, kuriant sveikatai palankią aplinką mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, stiprinant mokinių sveikatą, šalinant rizikos veiksnius, galinčius sukelti sveikatos sutrikimus.
- Ugdyti mokinių požiūrį į sveikatą, formuojant sveikos gyvenimo įgūdžius.
- Užtikrinti sklandų mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2024 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Sveikos gyvensenos propagavimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, naujai įsijungusių į Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, veiklos vykdymas 2. Mokyklų, įsijungusių į „Aktyvi mokykla“ tinklą, veiklos vykdymas 3. Vykdyti vaikų ir jaunimo sveikatos būklės stebėseną 4. Konkursas „Sveikiausia ikimokyklinio ugdymo grupė rajone“ III etapas ir užbaigimas 5. Vasaros sveikos gyvensenos stovyklos organizavimas 6. Pavasario atostogų metu sveikos gyvensenos stovyklos organizavimas 7. Vasario mėn., moksleivių atostogų metu, sveikos gyvensenos stovyklos organizavimas 	<p>1 ugdymo įstaiga.</p> <p>1 k. per metus.</p> <p>10 ugdymo įstaigų.</p> <p>60 dalyvių.</p> <p>60 dalyvių</p> <p>60 dalyvių</p>
Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, ir maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sveikos mitybos skatinimo užsiėmimai. 2. Telšių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų veiklos, susijusios su maitinimo organizavimu patikrinimas 3. Sveikatai palankios mitybos užsiėmimų organizavimas 4. Europos sveikos mitybos dienos minėjimas rajono ugdymo įstaigose 	<p>5500 ugdymo įstaigų dalyvių</p> <p>13 specialistų</p> <p>280 užsiėmimų</p>
Fizinio aktyvumo skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Netaisyklingos laikysenos ir plokščiapėdystės profilaktikos užsiėmimai 2. Kitokios kūno kultūros pamokos veiklos organizavimas. 3. Mankštos su kineziterapeute baseine 4. „Aktyvi pertrauka“ renginių organizavimas 	<p>65 – užsiėmimai</p> <p>154 – užsiėmimai</p>
Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burnos higienos ir edukacijos profilaktikos užsiėmimų organizavimas 2. Paskaitų organizavimas tėvams vaikų burnos higienos tema 3. Informacijos, apie vaikų krūminių dantų silantavimą, viešinimas 	<p>2600– dalyvių</p> <p>130 - užsiėmimų</p> <p>Biuro FB, informacijos sklaida ugdymo įstaigose</p>

<p>Psichikos sveikatos stiprinimas ir žalingų įpročių prevencija:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užsiėmimų organizavimas „Streso valdymas prieš egzaminus“. 2. Užsiėmimų organizavimas „Elektroninės cigaretės ir kiti žalingi įpročiai“. 3. Renginių „Pasaulinei dienai be tabako“, „Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti“ organizavimas. 4. Užsiėmimų apie patyčias organizavimas 5. Periodinis ugdymo įstaigų testavimas dėl narkotinių medžiagų. 6. Paskaitų organizavimas „Psichiką veikiančių medžiagų prevencija“ 	<p>12 ugdymo įstaigų</p> <p>13 ugdymo įstaigų</p> <p>20 užsiėmimų</p>
<p>Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas. Užkrečiamųjų ligų profilaktika</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užkrečiamųjų ligų ir tuberkuliozės profilaktinių užsiėmimų organizavimas 2. Informacinių pranešimų apie užkrečiamųjų ligų profilaktiką. 3. Protų mūšio „Ar viską žinai apie AIDS“ organizavimas 	<p>3300 dalyvių.</p> <p>190 užsiėmimų</p> <p>11 ugdymo įstaigų</p>
<p>Sveikos aplinkos kūrimas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcijos „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“ organizavimas 2. Atmintinių rengimas „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“ 3. Atšvaitų tikrinimo ir dalijimo akcija ugdymo įstaigose 4. Protų mūšio vandens dienos paminėti organizavimas. 	<p>42 užsiėmimai</p> <p>500 atmintinės</p> <p>1500 dalyvių</p> <p>12 ugdymo įstaigų</p>
<p>Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas ir žalingų įpročių prevencija</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, grupių sudarymas 2. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, informacijos sklaida Telšių rajone 3. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, programos pristatymas 	<p>19 asmenų</p> <p>20 informacinių pranešimų</p>
<p>Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Traumų ir sužalojimų prevencija ugdymo įstaigose 2. Pirmosios pagalbos mokymai ugdymo įstaigos bendruomenei 3. Pirmosios pagalbos informacijos viešinimas 	<p>2500 dalyviai</p> <p>130 užsiėmimų</p> <p>22 informaciniai pranešimai</p>

	4. Akcija „Matyk ir būk matomas“ organizavimas 5. Saugaus eismo paskaitų organizavimas	Visos įstaigose Ikmokyklinis ir pradinis ugdymas
Mokinių lytiškumo ugdymas ir rengimas šeimai	Lytiškumo, neplanuoto nėštumo ir lytiškai plintančių ligų paskaitų organizavimas	18 – užsiėmimų
Mokinių savirūpos proceso organizavimas	Koordinuoti mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose. (pagal poreikį)	13 – visuomenės sveikatos specialistų
Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros viešinimo veikla	Vykusių renginių viešinimas internetinėje svetainėje ir žiniasklaidoje	510 – straipsniai, informaciniai pranešimai
Visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos kėlimas	Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių ugdymo įstaigose ir kėlusių kvalifikaciją skaičius	13 – visuomenės sveikatos specialistų

VII. PLANUOJAMI REZULTATAI

1. Organizuojant visuomenės sveikatos priežiūrą Telšių rajono ugdymo įstaigose bus surinkti duomenys apie jas lankančių vaikų sveikatą, rizikos veiksnius. Ugdant vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos įgūdžius, pagerės jų žinios apie rizikos veiksnius, o tai leis išsaugoti ir sustiprinti jų sveikatą. Pradėjus organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigose, bus užtikrintas koordinuotas atsakingų asmenų tinkamas šios pagalbos teikimas, vaikai turės sąlygas pasirūpinti savo sveikata.

2. Vykdamy biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas, bus atliktas poveikis Telšių rajono gyventojų sveikatos stiprinimui aktualiausiose sveikatos stiprinimo srityse: psichinės sveikatos stiprinimas, sveikos mitybos skatinimas, fizinio aktyvumo skatinimas, širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto prevencija, užkrečiamųjų ir lėtinių neinfekcinių ligų profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, žalingų įpročių prevencija, visuomenės raštingumo didinimas nėštumo krizių atpažinimo valdymo ir įveikos klausimais.

3. Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatą apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatą atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritетines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Vykdamy Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną bus surinkti, išanalizuoti ir interpretuoti duomenys apie savivaldybės bendruomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius. Ši

informacija leis tiksliau planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones Biuro veikloje.

4. Keliant Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistų kvalifikaciją, Telšių rajono gyventojams bus teikiamos aukštesnės kokybės paslaugos.

Parengė: Loreta Martinaitienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stiprinimą;
Dovilė Pocienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stiprinimą;
Sandra Valančienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stebėseną;
Kamilė-Marija Šiušė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą